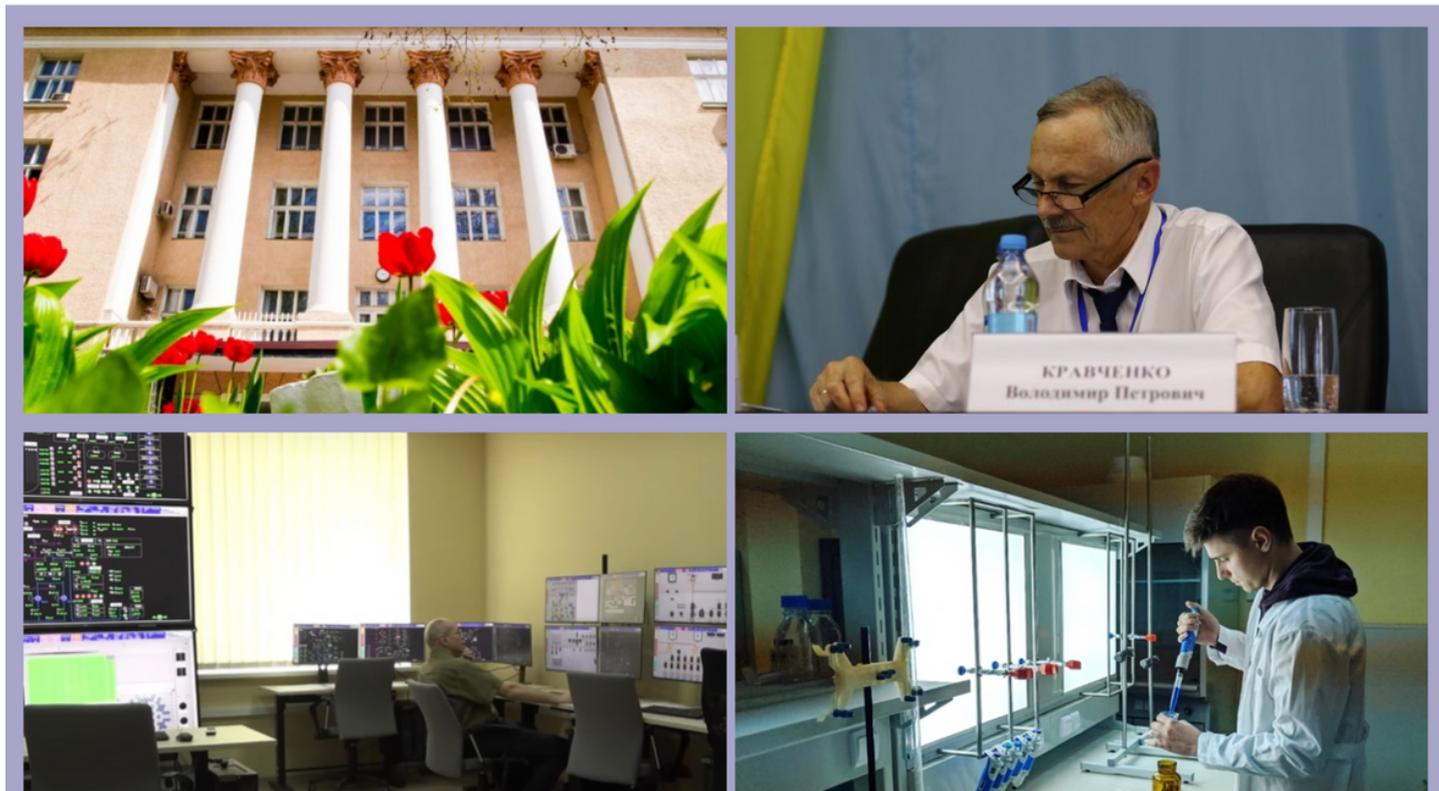

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

Українське ядерне товариство

ВП ГО "УкрЯТ" на базі кафедри атомних електростанцій
Національного університету "Одеська політехніка"

НОВИЙ ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ГО"УКРЯТ"

21 листопада 2023 року відбулися установчі збори членів громадської організації "Українське ядерне товариство" в місті Одеса, під час яких було прийнято рішення про створення нового відокремленого підрозділу на базі кафедри атомних електростанцій Національного університету "Одеська політехніка" - одного із провідних науково-навчальних комплексів вищої освіти України, в тому числі і для підготовки фахівців-атомників.

Участь в установчих зборах взяли 23 члени ГО "УкрЯТ". Головою новоствореного відокремленого підрозділу обрано Володимира Петровича Кравченка, професора, завідувача кафедри атомних електричних станцій Одеської політехніки. Заступником голови – Костянтина Дмитровича Карчева, аспіранта кафедри атомних електростанцій.

ЗМІСТ ВИПУСКУ:

НОВИНИ

Новий відокремлений підрозділ ГО"УкрЯТ" - 1

ПОДІЇ

Виставка "Empowering Radiance" - 2
Зустріч представників УкрЯТ та Польського ядерного товариства - 4
Участь у круглому столі Національної академії внутрішніх справ - 4

ДІЯЛЬНІСТЬ

Фінал конкурсу рефератів -2023 - 5
Видавнича діяльність - 7

НОВІ ПРОЕКТИ / ПРОФОРІЄНТАЦІЯ МОЛОДІ

Клуб юних дослідників "Atom IQ" - 8
Проект для дітей "Як працює АЕС" - 9

ВОЛОНТЕРСТВО/СПОРТ/ТВОРЧИСТЬ

Допомога захисникам - 11
Відеоконкурс "ATOMplay 3.0" - 11

ПАМ'ЯТІ ГЕОРГІЯ РАСПОПІНА - 12

ВИСТАВКА "EMPOWERING RADIANCE"

Творчі роботи, створені представницями атомної галузі, побачили світ в межах благодійної виставки "Empowering Radiance (Сяйво, що надає сили)", що була проведена 3 листопада ГО "WiN Ukraine" за підтримки Українського ядерного товариства.

В категоріях "Образотворче мистецтво" й "Декоративно-прикладне мистецтво" були представлені роботи 23 жінок – працівниць ДП "НАЕК "Енергоатом", Рівненської, Хмельницької та Південноукраїнської атомних електростанцій, а також Інституту ядерних досліджень НАН України, Навчального центру з фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матеріалу ім. Джорджа Кузмича, Держагентства з управління зоною відчуження, Центру дитячої та юнацької творчості Іванківської селищної ради, ДСП "Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами" та ДП "Українське державне виробниче підприємство "Ізотоп".

[ФОТОЗВІТ ВИСТАВКИ МОЖНА ЗНАЙТИ ЗА ПОСИЛАННЯМ](#)

БІЛЬШЕ РОБІТ УЧАСНИЦЬ - НА СТОР. 3

В рамках благодійної виставки було оголошено збір коштів на підтримку жінок, які служать в лавах ЗСУ, для закупівлі військової жіночої амуніції, форми, взуття, захисту та "жіночої-гуманітарки". Всі охочі могли придбати твори мистецтва жінок-атомниць в рамках аукціону та поза ним.

Всі кошти організатори виставки передали фонду "Землячки. Ukrainian Front".

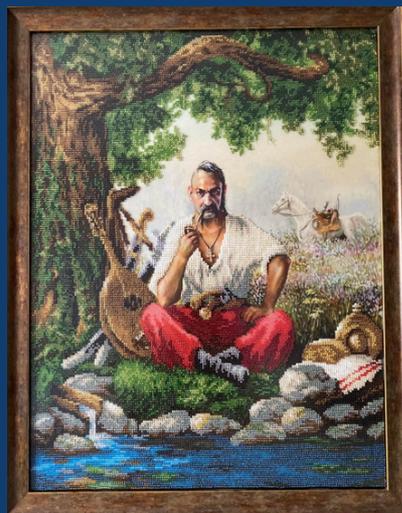
В рамках благодійної Виставки "Empowering Radiance" організаторам вдалось зібрати понад 90 000,00 гривень. На рахунок Фонду Zemliachky. Ukrainian Front - соціального проекту в підтримку жінок, які боронять нашу землю у війні з російськими агресорами, було перераховано 59 266,00 грн, також на решту коштів закуплено, на потребу Землячок, водонепроникні спальники.

ВИСТАВКА "EMPOWERING RADIANCE"

Авторка картини:
Олена Вторая, голова
ВП ГО "УкряТ" у
м. Южноукраїнськ,
інженер
Південноукраїнської АЕС

ЗУСТРІЧ ПРЕДСТАВНИКІВ УКРЯТ ТА ПОЛЬСЬКОГО ЯДЕРНОГО ТОВАРИСТВА

Відбулася зустріч представників ГО "УкрЯТ" з президентом Польського ядерного товариства [Polskie Towarzystwo Nukleoniczne] Мареком Рабінським (Marek Rabiński), який перебував з робочим візитом у Києві.

В рамках зустрічі обговорили перспективи співпраці ядерних товариств України та Польщі в напрямі спільних проєктів та зусиль, спрямованих на будівництво нових енергоблоків АЕС та перспектив впровадження технологій малих модульних реакторів в обох країнах.

Також у планах участь у спільних конференціях та вебінарах, зокрема у щорічній Міжнародній науково-технічній конференції Українського ядерного товариства "Проблеми сучасної ядерної енергетики", яка запланована на квітень 2024 року.

УЧАСТЬ У КРУГЛОМУ СТОЛІ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

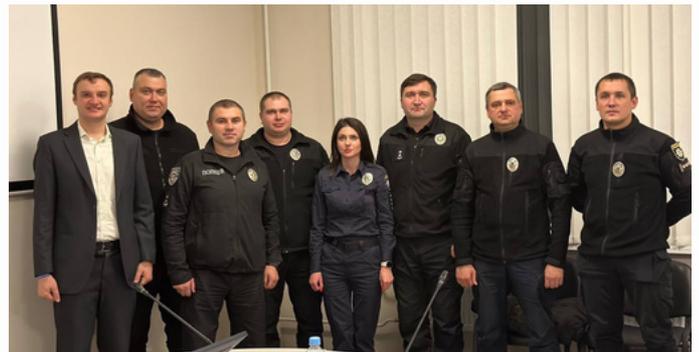
Представники УкрЯТ взяли участь у круглому столі: "Організація і тактика дій органів та підрозділів поліції в разі виникнення загрози захоплення об'єктів критичної інфраструктури в мирний час і період воєнного стану". Захід відбувся 27 листопада 2023 року в Національній академії внутрішніх справ.

В рамках круглого столу обговорювалися загрози захоплення критичної інфраструктури (у тому числі об'єктів ядерної енергетики) як у мирний, так і у військовий час, дії правоохоронних органів, особливості тактики дій органів та підрозділів поліції у разі виникнення загрози захоплення ядерних установок, ядерних матеріалів та джерел іонізуючого випромінювання, кібербезпека, а також залучення громадян і БПЛА для захисту ядерних об'єктів.

Загалом на круглому столі було представлено понад 30 доповідей.

Нагадаємо, що меморандум про співпрацю між Українським та Польським ядерними товариствами було підписано у 2015 році. Документ серед іншого передбачає докладання спільних зусиль для формування позитивного ставлення у суспільстві до використання атомної енергії у мирних цілях, популяризацію знань, пов'язаних з використанням ядерних та радіаційних технологій, підготовку кадрів для підприємств атомно-енергетичного комплексу та науково-дослідних установ, проведення спільних заходів, ознайомчих візитів тощо.

Від УкрЯТ в заході взяв участь голова науково-аналітичної секції УкрЯТ, завідувач лабораторії Інституту проблем безпеки АЕС НАН України, д.т.н. Костянтин Сімейко. Він представив доповідь: "Питання ядерної безпеки працівників правоохоронних органів та цивільного населення в зонах підвищеної ядерної небезпеки, пов'язаною з можливістю захоплення об'єктів атомної енергетики в результаті збройної агресії".

Під час обговорення результатів круглого столу була представлена пропозиція щодо подальшої співпраці між УкрЯТ, Інститутом проблем безпеки атомних електростанцій НАН України та Національною академією внутрішніх справ у напрямі розробки тактики дій правоохоронних органів під час виникнення загрози на об'єктах ядерної енергетики в умовах мирного часу та воєнного стану.

ФІНАЛ КОНКУРСУ РЕФЕРАТІВ - 2023

1 та 2 листопада 2023 року відбувся фінал Всеукраїнського конкурсу рефератів "Ядерна енергія і світ".

Вже кілька років поспіль фінал конкурсу для старшокласників, які цікавляться тематикою атомної енергетики та ядерної фізики, проходить у онлайн-форматі та збирає при цьому доволі велику кількість учасників.

Свої реферати у фіналі цього року захищали 25 фіналістів, у відбіркових етапах участь взяли 65 учасників. Лише у місті Харків цього року надійшло понад 30 заявок на участь у конкурсі. Відбіркові етапи конкурсу відбувалися у травні-жовтні 2023 року у містах-супутниках АЕС України Вараші, Нетішині, Южноукраїнську, Славутичі, містах розташування закладів вищої освіти атомного спрямування Харкові та Львові, а також загальний відбір робіт по Україні, де фіналістами стали учасники з міста Києва, Дніпра, Миколаєва та Миколаївської області, а також із селища Розважів Іванківської територіальної громади.

Партнери конкурсу - ДП "НАЕК "Енергоатом", спонсори - Група компаній Energy Safety Group, які надають підтримку у реалізації багатьох освітніх та наукових заходів Товариства.

ГРАН-ПРІ
КАТЕРИНА ЧКУАСЕЛІ,
М. ХАРКІВ

У складі журі конкурсу – фахівці провідних підприємств, наукових установ та освітніх закладів галузі: Олег Зелений (ВП НТЦ Енергоатом), Олександр Мазурок (Energy Safety Group), Валерій Туз (Кафедра атомних електричних станцій і інженерної теплофізики інституту атомної та теплової енергетики КПІ ім. Ігоря Сікорського), Валерій Зуйок (Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут"), Владислав Лесько (Кафедра електричних станцій та систем. ФЕЕЕМ. ВНТУ), Євген Малий (Інститут ядерних досліджень НАН України), Данило Лавренов (ГО "УкрЯТ").

Під час фіналу журі мало оцінити виступи учасників за такими критеріями, як інформативність виступу, ясність та чіткість у викладенні думок, самостійність мислення, вміння обґрунтовувати міркування та висновки, якість оформлення презентаційних матеріалів та ін.

6 листопада відбулося оголошення результатів Всеукраїнського конкурсу рефератів серед учнівської молоді "Ядерна енергія і світ"-2023 від ГО "УкрЯТ" та ДП "НАЕК "Енергоатом".

Переможницею та володаркою Гран-прі конкурсу стала харків'янка, переможниця відбіркового етапу у місті Харків, Катерина Чкуаселі з рефератом "Проблеми розвитку термоядерної енергетики в світі та в Україні".

ФІНАЛ КОНКУРСУ РЕФЕРАТІВ -2023

Призи заохочення здобули Жураківський Станіслав, на тему "Роботи – маленькі помічники атомних гігантів", м. Южноукраїнськ, Южноукраїнський ліцей № 1 імені захисників Вітчизни; Шпакович Соломія, реферат на тему "Особливості розвитку електроенергетики в умовах війни та її повоєнне відновлення", м. Нетішин, Нетішинський академічний ліцей; Кірченко Анастасія, "Атомна енергетика та зміна клімату", м. Вараш, Вараський ліцей №3.

За результатами оцінювання робіт журі визначило також інших призерів конкурсу:
 1 місце – Кузьменко Софія, реферат на тему "Інженер-енергетик перспективна професія у повоєнній Україні", м. Шепетівка, Шепетівський НВК №2 у складі "ЗОШ I-III ступенів- гімназія".
 2 місце – Мунтян Віта, реферат на тему "Ядерна енергетика України під час війни: як нам захистити себе", м. Миколаїв, Миколаївський ліцей № 51.
 3 місце – Ілюшкіна Євгенія, реферат на тему "Порівняння роботи АЕС з малим модульним та водо-водяним реактором", м. Южноукраїнськ, Южноукраїнський ліцей № 1 імені захисників Вітчизни.

Протягом листопада відбувалося нагородження переможців та фіналістів конкурсу. Усі учасники отримали подарунки від ГО"УкрЯТ", ДП"НАЕК "Енергоатом" та Energy Safety Group.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ. АТОМНА АБЕТКА

Українське ядерне товариство та ВП ГО "УкрЯТ" в Рівненській області розробили новий буклет для дітей про атомну енергетику - "Атомна абетка".

Цей яскравий інформаційний матеріал підготовлений з метою ознайомлення наймолодших школярів та дітлахів із світом ядерної енергії. Буклет доступний для завантаження в електронному вигляді для всіх охочих, а також Українське ядерне товариство звернулося до вчителів молодших класів, які цікавляться поширенням видання серед своїх учнів, з пропозицією замовити друковану версію, направивши запит до секретаріату Товариства на електронну адресу info@ukrns.org.

Такою можливістю вже скористалися багато шкіл з різних куточків України.

АТОМНУ АБЕТКУ МОЖНА ЗАВАНТАЖИТИ ЗА ПОСИЛАННЯМИ:

[ОНЛАЙН ВЕРСІЯ](#)

[PDF ВЕРСІЯ](#)

ЗОШИТИ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ ВІД УКРЯТ

Члени ВП ГО "Українське ядерне товариство" у місті Южноукраїнськ розробили та виготовили зошити для школярів з корисною інформацією про роботу АЕС.

Перші примірники зошитів отримають ліцеїсти міста Южноукраїнськ, які братимуть участь в новому проєкті від УкрЯТ "Як працює АЕС".

проєкт спрямовано на зацікавлення учнів роботою атомних електростанцій, перевагами атомної енергетики, а також можливістю подальшого навчання за спеціальностями атомного спрямування.

Про просвітницький проєкт для школярів "Як працює АЕС" читайте на стор.9.

КЛУБ ЮНИХ ДОСЛІДНИКІВ "АТОМ IQ"

За сприяння Українського ядерного товариства в межах профорієнтаційної діяльності Рівненської АЕС у місті-супутнику Вараші започатковано клуб юних дослідників "AtomIQ" із поглибленим вивченням ядерної фізики. Презентація клубу та перша відкрита лекція з фізики відбулася для здобувачів освіти Професійно-технічного училища РАЕС.

Лекція у такому форматі відбулася в освітньому центрі IQ center Varash. Позакласний урок з демонстрацією методів розв'язування задач виявили бажання прослухати понад 20 учнів профтехучилища РАЕС – від першокурсників до третьокурсників, які навчаються на різних спеціальностях.

Автор профорієнтаційного проєкту – член ВП ГО "УкрЯТ" в Рівненській області, працівник РАЕС Іван Чепурко. До слова, фахівець закінчив КНУ ім. Т. Шевченка та є магістром фізики ядра та фізики високих енергій, учасник багатьох міжнародних наукових зустрічей і конференцій. Атомник зазначає, що проєкт покликаний не лише поширювати знання про атомну енергетику, а й створити майбутній кадровий потенціал для галузі.

"Минулоріч НМТ з фізики здавали менше 2% усіх випускників, на відміну від 2015 року, коли ця цифра складала 42%. На жаль, динаміка йде на спад. Звичайно, на спеціальності, які потребує атомна енергетика можна вступити і без здавання фізики. Однак, чи будуть діти, які не люблять фізику у школі, любити цю науку в університеті. Тож, ми вирішили попрацювати з молоддю на більш ранніх етапах – молодшою віковою групою старшої школи (7-9 класи), до яких ми хочемо привити любов і бажання вивчати фізику, як науку. Для цього УкрЯТ і запровадило таку ініціативу. Ми будемо в оригінальний спосіб показувати перспективи вивчення цієї науки, знайомити із цікавими діячами галузі та, звичайно, розв'язувати безліч завдань. Атомній енергетиці потрібен професійний резерв. Налаштовані ми оптимістично. Вже є чимало школярів, які виявили бажання потрапити на наші лекції", – підкреслює Іван Чепурко.

Учасниками проєкту можуть стати учні 7-9 класів навчальних закладів зони спостереження РАЕС. Завдяки сприянню Українського ядерного товариства це цілком безкоштовно. Лекції організовано у комфортний і вільний від школи час, один раз на тиждень впродовж двох годин, у групах до 10 осіб.

Для дітей із сусідніх до міста-супутника РАЕС населених пунктів заняття проводитимуться у вихідні дні. Курс розраховано на навчальний рік – близько 50 академічних годин. На школярів чекають захоплюючі лекції, інтерактивні лабораторні роботи, розв'язування задач різної складності, пізнавальні екскурсії, зустрічі із цікавими діячами в сфері фізики та спілкування із відомими особистостями.

Текст: ВП Рівненська АЕС

ПРОЄКТ ДЛЯ ДІТЕЙ "ЯК ПРАЦЮЄ АЕС"

Відокремлений підрозділ ГО "УкрЯТ" в м. Южноукраїнськ розпочав новий пізнавальний проєкт для школярів "Як працює АЕС".

Мета проєкту - формування об'єктивної думки і довіри школярів до мирного використання ядерної енергії, а також інформування молоді про основні процеси виробництва, які відбуваються на атомних електростанціях.

Першими участь у проєкті беруть учні сьомих класів шкіл та ліцеїв Южноукраїнська. Автори проєкту планують масштабувати свою ідею та проводити змагання серед школярів 30 км зони навколо усіх АЕС, а в місті супутнику ПАЕС провести фінальні змагання.

Автором ідеї є Віталій Хоменко, інженер-конструктор конструкторсько-технологічного відділу Південноукраїнської АЕС, учасник конкурсу "Атомні інноватори" від ГО "УкрЯТ". проєкт реалізується у форматі динамічних міні-ігор, які є інтерпретацією реальних виробничих процесів на АЕС. Зокрема, це такі, як "Будівництво АЕС", "Монтаж трубопроводів", "Завантаження ядерного палива", "Крути турбіну", "Підключення до енергосистеми". Спеціально для проведення змагань розроблені і виготовлені міні-макети обладнання АЕС.

Під час заходу команди учасників отримують від ведучих коротку інформацію щодо кожної гри, зокрема про те, як відбувається будівництво АЕС, про способи з'єднання та кріплення трубопроводів атомної електростанції, як відбувається завантаження ядерного палива, про роботу турбін, зокрема на прикладі ПАЕС, про схеми та типи відкритих розподільних пристроїв на ПАЕС, а потім на швидкість виконують невеликі практичні завдання за кожним блоком інформації.

Наприклад, під час гри "Завантаження ядерного палива" учасники за допомогою макетів імітують процес завантаження імпровізованих ТВЕЛів у імпровізований реактор: за допомогою зладжених командних дій учасники контролюють тримання вантажу (ТВЕЛа) і його відпускання. По завершенню міні-ігор команди також проходять невелике тестування по темах заходу. За виконані завдання та за результатами тестування команди набирають бали.

Переможці гри отримують призи, а усі учасники - сувеніри від організаторів. Зокрема, це цікаві зошити з корисною інформацією про роботу АЕС, які розробили та виготовили спеціально для цього проєкту наші колеги із Відокремленого підрозділу ГО "УкрЯТ" в м. Южноукраїнськ.

Перші ігри відбулися 30 листопада у ліцеях міста Южноукраїнська та вже отримали позитивні відгуки від школярів та неабияке зацікавлення роботою атомних електростанцій.

Такі проєкти реалізуються серед школярів також і з профорієнтаційною метою – задля спонукання їх до розгляду можливості вищої освіти за спеціальностями атомного спрямування.

Тому членами товариства у Южноукраїнську було розроблено цікаву ідею щодо заохочення найактивніших школярів, які братимуть участь у просвітницьких заходах про атомну галузь протягом навчання у школі, шляхом заповнення "Накопичувача кроків".

ПРОЄКТ ДЛЯ ДІТЕЙ "ЯК ПРАЦЮЄ АЕС"

Ідея полягає у тому, що починаючи з менших класів, кожна участь (крок) учня у заході буде відмічатися у Накопичувачі до завершення навчання у школі. Ті учні, які наберуть найбільшу кількість балів, отримають подарунки від Українського ядерного товариства за активність.

Крім того, у разі обрання таким учнем подальшого навчання у атомній галузі, голова відокремленого підрозділу ГО "УкрЯТ" у місті Южноукраїнськ буде рекомендувати керівництву ПАЕС заключити трьохсторонній договір на навчання у одному із профільних закладів вищої освіти з власником Накопичувача кроків.

ПРАВИЛА НАКОПИЧЕННЯ КРОКІВ:

1

Щороку бери участь у просвітницьких заходах від УкрЯТ та отримуй Кроки

2

Кроки вклеюються в накопичувач Кроків

3

Накопичувач Кроків потрібно зберігати до випуску з навчального закладу

УВАГА! ТІ, ХТО ЗБЕРЕ НАЙБІЛЬШУ КІЛЬКІСТЬ КРОКІВ, ОТРИМАЄ В ВИПУСКНОМУ КЛАСІ ПОДАРУНКИ ВІД УКРЯТ ЗА АКТИВНІСТЬ.

КРИМ ТОГО, ЗА ЗГОДОЮ З УЧНЕМ/УЧЕНИЦЕЮ ГОЛОВА УКРЯТ (В МІСТІ ЮЖНОУКРАЇНСЬК) БУДЕ РЕКОМЕНДУВАТИ КЕРІВНИЦТВУ ПАЕС ЗАКЛУЧИТИ ТРЬОХСТОРОННІЙ ДОГОВІР НА НАВЧАННЯ З ВЛАСНИКОМ НАКОПИЧУВАЧА КРОКІВ.

ДОПОМОГА ЗАХИСНИКАМ

ВП ГО "УкрЯТ" в Рівненській області та інші спільчани продовжують усіляко підтримувати ЗСУ та передавати на фронт найнеобхідніше.

Зокрема, за клопотанням Українського ядерного товариства придбано дрон з тепловізійною камерою, який уже допомагає нашим хлопцям нищити ворога.

Відокремленим підрозділом у місті Южноукраїнськ здійснюється постійна допомога із речами першої необхідності, зокрема формуються та передаються підрозділам ЗСУ комплекти, які складаються з тактичних наколінників та налокітників, рукавиць, шкарпеток, а також розпалювальних дисків, медикаментів, павербанків, одноразових душів тощо.

ГО "УкрЯТ" в Рівненській області долучається до організації "Забігу під градирнями. Trail" та традиційного "Забігу до Дня Святого Миколая" на Рівненській АЕС.

Ці дві події об'єднуються цього року в один масштабний благодійний захід та відбудуться 10 грудня 2023 року. Мета заходу – підтримка Збройних Сил України в боротьбі з російським агресором. Зібрані під час Забігів кошти будуть використані на обладнання для ЗСУ, зокрема на виробництво FPV-дронів.

До участі запрошують всіх охочих. На вибір – кілька дистанцій: фановий забіг на 1,2 км для початківців, а для більш підготовлених – 5 км та 10 км, а також окрема дистанція для дітей.

Реєстрація за посиланням:

<https://athletic-events.com/event/109>

З 18.11 по 18.12 ВП ГО "УкрЯТ" у місті Южноукраїнськ проводить відеоконкурс на патріотичну тематику. Запропоновані теми відеоробіт:

- Моя Україна: обличчя Батьківщини.
- Атомна галузь моїми очима.
- Хобі у фокусі.
- Власна тема.
-

Умови конкурсу:

Участь у відеоконкурсі може взяти кожен, без обмеження віку. Надсилати відеороботи можна за однією, кількома або усіма темами. Відеороботи мають відповідати обраній темі та бути зафіксованими на будь-які цифрові носії. На початку відео має бути інформація про те, що він створений спеціально для АТОМplay 3.0

Конкурсні роботи слід надсилати на електронну пошту: ukrns.konkurs@gmail.com

ВІДЕОКОНКУРС "АТОМPLAY 3.0"

ПАМ'ЯТІ ГЕОРГІЯ РАСПОПІНА

Із сумом повідомляємо, що пішов з життя Георгій Миколайович Распопін.

Георгій Миколайович був активним членом Українського ядерного товариства з самого початку заснування організації у 1993 році. Він став першим головою Відокремленого підрозділу ГО "УкрЯТ" в місті Южноукраїнськ та багато зусиль доклав для розбудови Товариства. Фахівець найвищого рівня, Георгій Миколайович всю свою професійну діяльність присвятив розвитку стратегічних напрямів у атомній енергетиці України, а велика частина його життя була пов'язана з Південноукраїнською АЕС.

Він брав безпосередню участь у пуску всіх трьох південноукраїнських енергоблоків, був серед тих, хто започаткував та впроваджував проєкт кваліфікації ядерного палива компанії Westinghouse для українських АЕС, брав участь у виборі конфігурації паливної збірки для українських атомних енергоблоків ВВЕР-1000, а також у завантаженні дослідної партії палива Westinghouse до активної зони третього енергоблока ПАЕС.

Висловлюємо найщиріші співчуття рідним і близьким Георгія Миколайовича.

Світла пам'ять про Георгія Распопіна назавжди буде в наших серцях.

**МАЙБУТНЄ ЗА
ЯДЕРНОЮ
ЕНЕРГЕТИКОЮ**

**WWW.UKRNS.ORG
INFO@UKRNS.ORG
(044) 464-53-08**